

Notat til Kulturvernforbundets budsjett 2024-2026

Innledning

Kulturvernforbundet har i hovedsak en relativt stabil økonomi, som gir grunnlag for en forutsigbar drift av organisasjonen. Budsjettet som legges frem er imidlertid moderat. Vi har tatt med det som regnes som sikre inntekter, men ikke lagt inn noen økning i driftsstøtten. I tillegg til dette har vi lagt inn et estimat på inntekt og utgifter for videre regionsatsning i 2025-2026. Det er tentative inntekter og utgifter på regionsatsning, da satsingen er avhengig av ekstra øremerkede tilskudd.

Vi vil fortsette å jobbe for at rammene til kulturvernorganisasjonene økes, og følge opp punktene i regjeringserklæringen om at kulturvernfeltet skal styrkes, med grunnstøtte til de frivillige kulturvernorganisasjonene. Vi vil også se etter andre mulige finansieringskilder i årene som kommer, for å øke kapasiteten i sekretariatet og sikre gode fellestiltak for våre medlemmer.

Vi er inne i en periode der utgiftene øker mer enn de faste inntektene, og har derfor nedjustert driftsutgiftene vesentlig. Dersom vi ikke får økte inntekter, må det sannsynligvis gjøres noen prioriteringer. Med landsmøtets godkjenning, vil styret få fullmakt til å tilpasse budsjettet i tråd med endringer og behov.

Som budsjettoppstillingen under viser, legges det opp til et planlagt underskudd i 2024, overskudd i 2025 og underskudd i 2026. Årsaken til underskudd i 2026 skyldes hovedsakelig at inntektene ikke er KPI justert, samtidig som husleie og personalkostander er estimert til å øke med rundt 5%. I 2024 og 2026 har vi landsmøte som også påvirker resultatet.

Budsjettet er godkjent i styremøte 18. mars 2024.

Kulturvernforbundets budsjett for 2024 -2026

	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Inntekter	8 587 020	8 534 000	8 526 500
Personalkostnader*	4 365 000	3 987 500	4 105 500
Øvrige driftskostnader	4 322 020	4 456 000	4 743 300
Sum utgifter	8 687 020	8 443 500	8 848 800
Driftsresultat	- 100 000	90 500	- 322 300
Egenkapital ved utgangen av året	3 347 716	3 438 216	3 115 916

* Kulturvernforbundet har pr mars 2024 syv ansatte i sekretariatet, i til sammen 4,9 årsverk (2 heltid, 5 deltid). Det er fire faste stillinger som til sammen utgjør 3,4 årsverk. Den ene faste stillingen er midlertidig økt fra 60 – 80 % i 2024, grunnet økt arbeidsmengde. I tillegg til de faste stillingene har vi flere midlertidige stillinger. Vi har ansatt en person i et 20 % engasjement frem til mai 2024, for å styrke sekretariatet midlertidig. Denne personen lønnes av driftsmidlene. Vi har også en stilling som finansieres av prosjektmidler fra Sparebankstiftelsen DNB i forbindelse med et prosjekt som varer fra 2024 - 2026.

I tillegg er det flere ansettelser som følge av regionsatsingen. 1. februar 2024 ble det ansatt en koordinator i 50 % stilling i et ettårig engasjement. I 2024 vil det også ansettes en koordinator i en 20 % stilling for å jobbe med etablering av nettverk i Vestland fylke. Vi vil søke om flere tilskudd i 2025 og 2026, for å etablere nye regionledd og følge opp / koordinere de som allerede er etablert. Videreføring av ansatte for regionsatsning 2025 og 2026 er dermed avhengig av at vi får øremerkede tilskudd. Kostnad for ansatte innen regionsatsningen er derfor ført opp som «øvrige driftsutgifter», da de enkelt skal kunne gjenspeiles i budsjetterte øremerkede tilskudd.

Inntekter

Kulturvernforbundet får driftsstøtte fra Kultur- og likestillingsdepartementet og fra Klima- og miljødepartementet. Dette er relativt forutsigbare inntekter. I tillegg mottar vi kr 600 000 i støtte til markedsføring og koordinering av Kulturminnedagene fra Klima- og miljødepartementet. Øvrige faste inntekter er medlemskontingenter og momskompensasjon. I tillegg har vi innført deltakeravgift på Kulturvernkonferansen og landsmøte. Kulturvernforbundet har også fått videreført breddegaven fra Sparebankstiftelsen DNB som er øremerket Kulturminnedagene. Tilskuddet på kr. 7 500 000 fordeles over prosjektperioden 2024 – 2026.

I 2024 har vi fått såkornmidler på kr 500 000 fra Kultur- og likestillingsdepartementet for å styrke vår regionsatsning. Disse midlene vil bli fordelt mellom nettverkene som etableres i Trøndelag og Vestland, og til Kulturvernforbundets sekretariat. I 2024 har vi også fått innvilget tilskudd fra Trøndelag Fylkeskommune med kr 200 000, samt kr 200 000 i verdiskapningsmidler fra Riksantikvaren for å etablere et regionalt nettverk i Trøndelag. Videre har Kulturvernforbundet mottatt tilskudd på kr 250 000 fra Vestlandet Fylkeskommune, som vil bli benyttet i perioden 2024-2025.

Driftsbudsjett

I tillegg til personalkostnader, husleie og administrasjon, går driftsbudsjettet i all hovedsak til følgende prioriterte områder:

Møteplasser og fellestiltak for medlemsorganisasjonene

Som paraplyorganisasjon for de frivillige kulturvernorganisasjonene, er kontakten med medlemsorganisasjonene en viktig del av Kulturvernforbundets arbeid. Kulturvernforbundet har etablert en rekke felles møteplasser for å styrke samordning og faglig utvikling i organisasjonene, herunder Kulturvernkonferansen, regionmøter, generalsekretærmøter, styrelederkonferanser og andre faglige møter. Vi har i tillegg digitale møteplasser for organisasjonene på Facebook, der vi har en lukket gruppe for generalsekretær / daglig leder og en for kontorfellesskapet i Kulturvernets Hus. Slike arenaer gir organisasjonene mulighet til å bygge nettverk, utveksle erfaringer og utforme felles retningslinjer og budskap. I tillegg har Kulturvernforbundet en rekke bilaterale møter med medlemsorganisasjonene, og deltar på landsmøter og andre arrangementer ved anledning. Møter med organisasjonene utgjør derfor en stor del av Kulturvernforbundets personalressurser og budsjett. Kulturvernforbundets eget landsmøte avholdes annethvert år, og er ført opp i budsjettet for 2024 og 2026. Som beskrevet i arbeidsplanen, vil vi også fortsette arbeidet med regional samordning i kommende periode. Dette er ført opp som en egen satsing (nederst i dokumentet).

Myndighetskontakt

Ansvar for å forvalte kulturarven vår er i dag spredt på flere ulike departement. Som talerør for medlemsorganisasjonene, har Kulturvernforbundet en viktig rolle i det kulturpolitiske arbeidet. Dette er en oppgave som medlemsorganisasjonene trekker frem som spesielt viktig. Vi jobber aktivt for å påvirke Regjeringen, Stortinget og de politiske partiene for å få frem våre saker. Dette gjelder særlig rammebetingelsene for våre medlemsorganisasjoner, men også andre tilskudd og offentlige tiltak for å ta vare på kulturarven. Vi tar også til orde for at vern og utvikling ikke skal være gjenstand for beskatning. Kulturvernforbundet har også god kontakt med de underliggende etatene, og samarbeider der det er naturlig. I budsjettet er utgiftene til dette arbeidet i hovedsak knyttet til personalkostnader, men også indirekte gjennom de andre utgiftspostene. Politisk påvirkningsarbeid er ofte tema i møter med organisasjonene, og en viktig del av kommunikasjonsarbeid og nettverksarbeid.

Informasjonstiltak

Kommunikasjonsarbeid er en viktig del av Kulturvernforbundets strategi, for å øke synligheten av Kulturvernforbundets og medlemsorganisasjonenes arbeid. I 2024 er det satt av økte midler til dette arbeidet, da vi blant annet er i gang med å få utarbeidet en ny logo og visuell identitet for Kulturvernforbundet, de regionale nettverkene og kulturminnedagene. Målet er at det skal bli enklere å synliggjøre det frivillige kulturvernet både nasjonalt, regionalt og lokalt, og skape en tydelig, helhetlig og samlende merkevare. I 2025 og 2026 er det lagt inn vanlig aktivitet. Tallene for dette står oppført i budsjettet under informasjonstiltak.

Kulturminnedagene

Kulturminnedagene er en oppgave vi har fått tildelt fra Klima- og miljødepartementet og Kultur- og likestillingsdepartementet. For å forvalte denne oppgaven, og utvikle Kulturminnedagene ytterligere, er det satt av kr 150 000 årlig i direkte utgifter i budsjettet, i tillegg til personalressursene som går til dette arbeidet.

Breddegave til Kulturminnedagene

Kulturvernforbundet har fått utvidet og forlenget vår breddegave fra Sparebankstiftelsen DNB til prosjektet «MIN kulturminnedag – mangfold og inkludering i nærmiljøet». Denne har nå økt fra kr 3 000 000 i perioden 2021-2023, til kr 7 500 000 i perioden 2024-2026. Denne breddegaven er videreført slik at vi fortsatt kan engasjere flere arrangører til å aktivt inkludere minoriteter og barn/unge i sine arrangement, både som arrangører og besøkende. Størstedelen av rammen skal deles ut som tilskudd på inntil kr 30 000 til arrangører som vil styrke sitt program og tilrettelegge aktiviteten spesielt for barn/unge og minoriteter, og jobbe for et mer inkluderende lokalmiljø. Pengene skal brukes i forbindelse med arrangementene, men stimulere til økt frivillig innsats og engasjement også utenfor arrangementsperioden for å skape en varig verdi for lokalsamfunnet. Deler av beløpet skal også gå til en egen satsing rettet mot barn og unge (ungt perspektiv/Kulturarvagent), samt til markedsføring og administrasjon. Tilskuddet til Kulturminnedagene vil bidra til en styrking og synliggjøring av den lokale og regionale aktiviteten i det frivillige kulturvernet, og til samarbeid mellom flere aktører på kulturarvfeltet. I prosjektperioden 2022 og 2023 ble det delt ut noe mindre tilskudd grunnet et avlyst arrangement, samt at det var noe lavere kostnader enn budsjettet. Det resterende ubrukte beløpet på kr 27 020 er overført til 2024.

Regionsatsing: etablering av fylkesvise nettverk

Regjeringen har flere nasjonale mål for å ta vare på og videreføre kulturarven. Økt engasjement er ett av disse. Dette følges opp i regjeringserklæringen for 2021 – 2025 (Hurdalsplattformen). Her forplikter regjeringen seg til flere punkter som skal bidra til å samle og koordinere sektoren, blant annet ved å støtte den frivillige innsatsen som beskrives som «helt avgjørende på feltet». I 2020 ble ansvaret for deler av kulturvernfeltet delegert til fylkeskommunene. Dette tydeliggjorde behovet for samordning av organisasjonene på fylkesnivå, og en tettere kontakt inn mot fylkeskommunene. Flere fylkeskommuner har også i sine regionale planer og handlingsplaner et sterkt ønske om en bedre samordning av frivilligheten på kulturarvfeltet. Behovet for samordning ble ytterligere forsterket i 2023, da regjeringen la frem en egen strategi for kultufrivillighet, for å styrke det frivillige kulturlivet lokalt og regionalt. I forlengelsen av dette, vil det opprettes regionale kulturfond som også bør komme kulturvernfeltet til gode.

Kulturvernforbundet ser derfor et sterkt behov for en regional samordning, og vil videreføre denne satsingen i perioden 2024-2026. Vår erfaring er at nettverksbygging og samordning genererer økt engasjement og mer aktivitet, gjerne fra et større mangfold av befolkningen. I tillegg vil det bidra til å skape flere møteplasser i lokalsamfunnet. Vi ser allerede positive resultater fra Oslo kulturarvnettverk, som ble opprettet i 2022. Med tilskudd fra Kultur- og likestillingsdepartementet, Riksantikvaren og Trøndelag og Vestland fylkeskommuner, har vi ressurser til å jobbe med etableringen av tilsvarende nettverk i disse to fylkene i 2024. Vi er i tillegg i dialog om samarbeid med det allerede etablerte Kulturvernrådet i Akershus (KIA), og med fylkeskommunene i Innlandet, Østfold og Rogaland med tanke på å utvide satsingen de kommende årene.

Etablering av regionale nettverk er en viktig, men ressurskrevende satsing. For at det ikke skal gå ut over øvrig aktivitet, er vi avhengige av økte tilskudd øremerket satsingen. Når nettverkene er etablert som selvstendige enheter, er planen at det søkes om tilskudd fra blant annet fylkeskommunene og regionale kulturfond, som forvaltes av det enkelte nettverk. Det vil likevel kreve ressurser fra sekretariatets side å følge opp og koordinere de ulike nettverkene, slik det er tenkt.